RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

ARREST

nr. 242.754 van 23 oktober 2018
in de zaak A. 225.230/IX-9297

In zake: het OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN HOOGSTRATEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Bruno De Mulder en Vera Verschueren
kantoor houdend te 2320 Hoogstraten
Sint Lenaartseweg 22
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
1. de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie
2. de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken

---

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 17 mei 2018, strekt tot de nietigverklaring van "de beslissing genomen op 22.03.2018 door de P.O.D. Maatschappelijke Integratie betreffende de aanvraag tot tussenkomst in de verblijfskosten van [L.B.] – regeling van een bevoegdheidsconflict tussen O.C.M.W.'s".

De verzoekende partij vraagt *in fine* van haar inleidend verzoekschrift tevens aan de Raad van State om na de vernietiging van de bestreden beslissing "[d]ienvolgens, opnieuw wijzende te zeggen voor recht dat het O.C.M.W. van Puurs bevoegd is om de steunaanvraag te onderzoeken van [L.B.] die werd ingediend op 5 december 2017".

II. Verloop van de rechtspleging

2. Auditeur Iris Verheven heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 september 2018.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bruno De Mulder, die verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

Auditeur Iris Verheven heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Uit de bij het inleidend verzoekschrift gevoegde bestreden beslissing blijken de hierna weergegeven en door de partijen niet betwiste feitelijke gegevens van de zaak.

3.2. Op 5 december 2017 ontvangt de verzoekende partij een steunaanvraag ten behoeve van L.B., die verblijft in een assistentiewoning van residentie S. te Ruisbroek.

3.3. Op 14 december 2017 zendt de verzoekende partij een kennisgeving van haar onbevoegdheid aan het bevoegd geachte OCMW van Puurs.

3.4. Op 4 januari 2018 wijst de programmatorische federale overheidsdienst (hierna: POD) Maatschappelijke Integratie de verzoekende partij aan als het voorlopig bevoegde OCMW op grond van het gegeven dat L.B. op 1 september 2017 werd opgenomen in een erkende assistentiewoning van residentie S. te Ruisbroek en op die datum voor zijn hoofdverblijf was ingeschreven in het bevolkingsregister van Hoogstraten.

3.5. Op 11 januari 2018 vraagt de verzoekende partij om een herziening van de voormelde beslissing van 4 januari 2018, omdat het OCMW van Puurs een foutieve datum van opname zou hebben meegedeeld. L.B. zou pas op 21 september 2016 zijn opgenomen in een assistentiewoning en was op die datum voor zijn hoofdverblijf ingeschreven in het bevolkingsregister van Puurs.

3.6. Op 13 februari 2018 beslist de POD Maatschappelijke Integratie "[o]p basis van bovenstaande elementen" dat het OCMW van Puurs voorlopig wordt aangewezen om een beslissing te nemen over de steunaanvraag van L.B. van 5 december 2017.

3.7. Op 26 februari 2018 vraagt het OCMW van Puurs om een herziening van de voormelde beslissing van 13 februari 2018. Het OCMW wijst erop dat hem is meegedeeld dat de "effectieve datum [van] opname" van L.B. in een erkende assistentiewoning van residentie S. te Ruisbroek 13 september 2016 is en dat L.B. op die datum voor zijn hoofdverblijf was ingeschreven in het bevolkingsregister van Hoogstraten.

3.8. Met een e-mail van 22 maart 2018 deelt de voorzitter *ad interim* van de POD Maatschappelijke Integratie, namens de minister die bevoegd is voor Maatschappelijke Integratie, aan de verzoekende partij een nieuwe beslissing mee over het gerezen bevoegdheidsgeschil. Die beslissing is genomen "bij toepassing

van artikel 15, vierde lid, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van het koninklijk besluit van 20 maart 2003 tot vaststelling van de uitvoeringsbesluiten". Ze stelt met betrekking tot "[h]et bevoegde OCMW":

> "Op basis van deze verschillende elementen en bij toepassing van artikel 2 § 1 van de wet van 2 april 1965 is het OCMW van Hoogstraten bevoegd om de steunaanvraag te onderzoeken van [L.B.] die werd ingediend op 5 december 2017, gelet op het feit dat [L.B.] op datum van de steunaanvraag van 5 december 2017 verbleef in een erkende assistentiewoning van de Residentie [S.] te Ruisbroek en betrokkene op 13 september 2016, datum opname in de erkende assistentiewoning van de Residentie [S] te Ruisbroek, voor zijn hoofdverblijf in het register van Hoogstraten was ingeschreven.
>
> Bijgevolg wordt het OCMW van Hoogstraten voorlopig aangewezen om een beslissing te nemen over de steunaanvraag van [L.B.], onverminderd eventuele latere administratieve of rechterlijke beslissingen met betrekking tot de territoriale bevoegdheid van de betrokken OCMW's."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

4. De bestreden beslissing werd genomen met toepassing van artikel 15, vierde lid, van de wet van 2 april 1965 'betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn' (hierna: de wet van 2 april 1965), dat luidt :

> "Onverminderd de definitieve tenlasteneming van de kosten van de dienstverlening, bepaalt de minister tot wiens bevoegdheid de maatschappelijke integratie behoort, binnen vijf werkdagen, het centrum dat voorlopig moet tussenkomen wanneer twee of meerdere O.C.M.W.'s achten niet territoriaal bevoegd te zijn om een vraag te onderzoeken."

Deze bepaling is aan artikel 15 van de wet van 2 april 1965 toegevoegd door de Programmawet (I) van 24 december 2002.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp van de laatstgenoemde wet wordt over deze bepaling het volgende gesteld (*Parl.St.* Kamer 2002-03, nr. 50-2124/001, 181):

> "Het gebeurt dat bevoegdheidsconflicten tussen OCMW's tot resultaat hebben dat de noodzakelijke hulp uiteindelijk niet wordt verleend. Dergelijke conflicten doen afbreuk aan fundamentele rechten.
>
> De termijnen die de verschillende rechterlijke overheden (bestendige deputatie, Raad van State, arbeidsrechtbank en Arbeidshof) nodig hebben om een beslissing te nemen inzake de betwistingen die hun zijn voorgelegd, zijn niet verenigbaar met de noodzaak om snel te kunnen uitmaken welk centrum desgevallend de gevraagde hulp dient te verlenen.
>
> Daarom wordt artikel 15 van de wet van 2 april 1965 aangevuld teneinde de minister bevoegd voor Maatschappelijke Integratie in de mogelijkheid te stellen deze conflicten dringend te beslechten door de aanwijzing van het OCMW dat de hulpaanvraag ten voorlopige titel dient te behandelen.
>
> Deze voorlopige aanduiding geschiedt ongeacht latere administratieve en rechterlijke beslissingen met betrekking tot de territoriale bevoegdheid van de betrokken OCMW's.
>
> Deze voorlopige aanwijzing door de bevoegde minister betreft zowel de aanvragen inzake maatschappelijke hulp als de verzoeken met betrekking tot het recht op maatschappelijke integratie."

5. Zowel uit de bepaling van artikel 15, vierde lid, van de wet van 2 april 1965 als uit de aangehaalde toelichting ervan blijkt dat de minister slechts een beslissing neemt over de vraag welk OCMW voorlopig moet tussenkomen om de steunaanvraag te behandelen, "[o]nverminderd de definitieve tenlasteneming van de kosten van de dienstverlening".

De wetgever beoogt aldus, op het vlak van de maatschappelijke dienstverlening, klaarblijkelijk geen afbreuk te doen aan het bestaande systeem van rechtsbescherming geboden door de justitiële rechter en de administratieve rechtscolleges.

Krachtens artikel 580, 8°, c en d, van het Gerechtelijk Wetboek neemt de arbeidsrechtbank kennis van de geschillen betreffende de toepassing van de wet van 26 mei 2002 'betreffende het recht op maatschappelijke integratie' en de organieke wet van 8 juli 1976 'betreffende de openbare centra voor maat-

schappelijk welzijn' inzake betwistingen over de toekenning, de herziening, de weigering en de terugbetaling door de gerechtigde, respectievelijk van de maatschappelijke integratie en van de maatschappelijke dienstverlening.

Met betrekking tot de tenlasteneming van de steun verleend door de OCMW's bepaalt artikel 15, tweede en derde lid, van de wet van 2 april 1965 dat andere geschillen dan die betreffende de vaststelling van de verblijfplaats van de steunaanvrager, waartoe de toepassing van de voorgaande artikelen van de wet aanleiding geeft, tussen OCMW's van eenzelfde provincie, worden beslist door "de bestendige deputatie", met mogelijkheid van hoger beroep bij de Raad van State, en dat wanneer het geschil is gerezen tussen OCMW's van verscheidene provincies of wanneer de Staat partij is, het wordt beslecht door de Raad van State, na advies van "de bestendige deputatie" van de provincies waartoe de betrokken OCMW's behoren.

Luidens artikel 16, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State doet de Raad van State uitspraak over de beroepen als bedoeld in de artikelen 15 en 19 van de wet van 2 april 1965. Het betreft een bevoegdheid van de Raad van State om met volle rechtsmacht uitspraak te doen. Dit wil zeggen dat de Raad van State het geschil in zijn geheel aan een nieuw onderzoek onderwerpt en als beroepsrechter in laatste aanleg uitspraak doet over de grond van de zaak, waarbij hij de bevoegdheid heeft de in eerste aanleg genomen beslissing te hervormen.

6. Artikel 7 van het koninklijk besluit van 20 maart 2003 'tot vaststelling van de uitvoeringsmodaliteiten van artikel 15, vierde lid, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn' preciseert nog:

> "Het centrum dat bij een rechterlijke beslissing die in laatste aanleg is gewezen of een administratieve beslissing waartegen geen beroep meer openstaat, definitief bevoegd wordt verklaard voor de steunverlening, moet in voorkomend geval de steun die is verleend door het voorlopig bevoegd verklaard centrum zonder mogelijkheid tot betwisting terugbetalen."

7. De bestreden beslissing is bijgevolg een voorlopige administratieve handeling in afwachting van de definitieve beslechting van het geschil over de toekenning van maatschappelijke steun en de tenlasteneming daarvan.

Ambtshalve wordt vastgesteld dat een dergelijke handeling niet ontvankelijk met een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State kan worden bestreden. Artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voorziet immers niet in de mogelijkheid van nietigverklaring van voorlopige beslissingen ter zake van geschillen waarover hetzij de justitiële rechter hetzij de deputatie of de Raad van State zelf met volle rechtsmacht, definitief uitspraak moet doen. De Raad van State is dan ook niet bevoegd om kennis te nemen van het voorliggende beroep tot nietigverklaring.

8. De vraag van de verzoekende partij om na de vernietiging van de bestreden beslissing "[d]ienvolgens, opnieuw wijzende te zeggen voor recht dat het O.C.M.W. van Puurs bevoegd is om de steunaanvraag te onderzoeken van [L.B.] die werd ingediend op 5 december 2017", dient bijgevolg eveneens te worden afgewezen.

9. Het auditoraat is terecht van oordeel dat de voorliggende zaak met korte debatten kan worden beslecht overeenkomstig artikel 93 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 'tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State'.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro en een bijdrage van 20 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 oktober 2018, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Bert Thys,	staatsraad, waarnemend voorzitter,

bijgestaan door

Joris Casneuf,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Joris Casneuf	**Bert Thys**